بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ގަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ގަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2015/HC-A/279

- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން:އަޙްމަދު ޝަރީފް * އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު: A135301
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހުސްސީ، ދިއްގަރުވާ/ ލ.ގަން * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހުސްސީ، ދިއްގަރުވާ/ ލ.ގަން

- އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތް:
* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް / މާލެ
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް / މާލެ

- ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 03 އޯގަސްޓު 2015 * ނިމުނު ތާރީޚު: 28 ފެބުރުއަރީ 2017

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ގަޟިއްޔާ
- ނަންބަރު: 632/Cr-C/2012

ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު

- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: މަނާކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާ އެއްޗެއް ވިޔަފާރި ކުރުމަށްޓަކައި އަތުގައި ބެހެއްޓުން
- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 18 ސެޕްޓެމްބަރު 2012 * ނިމުނު ތާރީޚު: 06 ޖުލައި 2015

- މައްސަލަ ބެއްލެވި ފަނޑިޔާރުން:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޙުމާން އިބްރާހީމް، އިސްފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲދީދީ، ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- **ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 632/Cr-C/2012 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ބަލައްވައި ނިންމަވާފައިވާ ޝަރީޢަތުގެ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ޙުކުމްކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ލ.ގަން-ތުނޑި، ދިއްގަމު/ އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ ފަރާތުން [illegible] ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ [illegible] އިސްތިއުނާފެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި، ދައުވާލިބިފައިވާ ފަރާތަކީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

- **ރާއްޖޭގެ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޙުކުމް:**

1- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 632/Cr-C/2012 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ބަލައްވައި ނިންމަވާފައިވާ ޝަރީޢަތުގެ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ޙުކުމްކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ލ.ގަން-ތުނޑި، ދިއްގަމު/ އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ.

2- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 632/Cr-C/2012 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ހިނގުން [illegible] [illegible]، އެ ޤަޟިއްޔާއަކީ ލ.ގަން-ތުނޑި، ދިއްގަމު/ އަޙްމަދު ޝަރީފާއި ލ.ގަން-ތުނޑި، [illegible] /ޢަބްދުﷲ ސަޢީދާއި ލ.ގަން،ތުނޑި، [illegible]/ މުޙައްމަދު ފައިޞަލް، 15 ނޮވެމްބަރު 2010 ދުވަހުގެ 12:30 ހާއިރުކަންހާއިރު، ލ.ގަން،ތުނޑި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ލިބިގެން ފުލުހުން [illegible] [illegible] [illegible] ލ.ގަން،ތުނޑި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުލުހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަތުލާފައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 [illegible] [illegible] 13-2498 [illegible] 1-5369 [illegible] [illegible] [illegible]

ހުރިކަމަށް އެތަކެތީގެ ތަޙްލީލް ރިޕޯޓުން ދައްކާތީއާއި، އެތަނުން ފެނުނު 01 ސެލޮފިން ކޫޅުގައި 0.0691
ގްރާމް ޓެޓްރާހައިޑްރޮކެނަބިނޯލްއާއި 0.0172 ގްރާމް ކެނަބިނޯލް ހުރިކަމަށް އެތަކެތީގެ ތަޙްލީލް ރިޕޯޓުން
ދައްކާތީއާއި، އެތަނުން ފެނުނު 04 ނަންބަރު ޕެކެޓުގައި 0.0471 ގްރާމް ޓެޓްރާހައިޑްރޮކެނަބިނޯލްއާއި 0.0172
ގްރާމް ކެނަބިނޯލް ހުރިކަމަށް އެތަކެތީގެ ތަޙްލީލް ރިޕޯޓުން ދައްކާތީއާއި، އެތަނުން ފެނުނު 04 ނަންބަރު
ޕެކެޓުގައި 0.0471 ގްރާމް ޑައިއެސިޓައިލްމޯފިން/ހެރޮއިންއާއި 0.0489 ގްރާމް 06 އެސިޓައިލްމޯފިން
ހުރިކަމަށް އެތަކެތީގެ ތަޙްލީލް ރިޕޯޓުން ދައްކާތީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/77 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ
2 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ އެމާއްދާގެ (ނ) ދަށުން އަޙްމަދު [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible]،
[illegible]
[illegible]،

އެ ޤަޟިއްޔާ [illegible]، [illegible]، [illegible]/ އަޙްމަދު
[illegible] / ޢަބްދުﷲ [illegible]/ [illegible]
[illegible]
[illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] 15 [illegible]
2010 [illegible] 12:30 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 04 [illegible] 01 [illegible]
[illegible] ޢަބްދުﷲ
[illegible]
[illegible]

ސައްކުކުރެވޭ އެއްޗެއް ބަންދުކުރަން ތިއްބައި ފެނިފައިވާތީއާއި، ފުލުހުން އެސަރަހައްދު ބަލާބާސްކުރި އިން އެތެރެން ފިޔާގެ ދޮސްކުރި ދަށުގައި، 01 ސެލޮފޭން ކޮތަޅާއި، 04 ރަބަރު ފެށެއް ފުރިހަމަވާގޮތަށް އަނގަން ޕެކެޓުތަކާއި، ވަކި ތަކެތި ތަޙުލީލުކުރި އިން، އެތަކެތީގެ ބަރުދަނުގައި 15-1376 ގްރާމު ހެރޮއިން ހުރިކަން އެނގެން އޮތުމުން، ހެކިތަކުގެ ހިތާހުރެ ފުރަޒާތަކުގެ މީހާއަށް ބިނާކޮށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/77 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މަނާކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާތަކެއްޗެއް ވިއްކުމުގެނިޔަތުގައި އޮތުމުގައި ބެހެއްޓުމުގެ ކުށުން އޭނާގެ ކުރިކަމީ، ޢަބްދުﷲ ސަޢީދުއައި، މަޖިލިސް ކުރިއަށް ގެންދެވި ކަމަށް ކަނޑައަޅައި މި ކުށުގެ އުޤޫބާތުގެ ގޮތުން ބަނޑުވިރު ޤާނޫނުގެ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މ.ގަސް.ފެނި/ ދިއްގަރު، އަބްދުލް ޙަމީދުއާއި މ.ގަސް.ފެނި / ޖައިރާ، ޢަބްދުﷲ ސަޢީދުއައި، މ.ގަސް.ފެނި/ އެރިޔާ، މުޙައްމަދު ޝާކިރު އަހުރު ދުވަހުގެ ޖަލުބަންދު ގޮސްގެންފައިވާ ކުށުގެ މިޤަދާރު ނިންމިއެވެ." މިފަދައިންކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

3- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 632/Cr-C/2012 ޤަޟިއްޔާ އެކުލެވޭ ބައްލަވައި ނިންމަވާފައިވަނީ ސަރުކާރު އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ބަޔާން އަށް ޤަސްދުގައި އިސްތިސްނާކުރެވިގެން މ.ގަސް.ފެނި/ ދިއްގަރު، އަބްދުލް ޙަމީދު 05 (ފަހެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ކަމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކަވައިފައެވެ. މިކަމުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކަށް؛

(ނ) ފުރަތަމަ ނުކުތާއަށް: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/01 ޤަޟިއްޔާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/206 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ފަދައިން ކޯޓުން ޙުކުމް ސާބިތު ދަލީލުތަކާއި ޤާނޫނީގޮތުން ކަނޑައެޅުމުގެ ކުން ސާބިތުވާކަމުގެ ނިންމަވާފައިވާ އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުން، އެންމެފަހުން ދައުލަތުން ކުށް އަދި ދައުލަތުގެ އިންސާފުވެރިކަމާއި ސާބިތުކުރެވިގެން ނުވާނަމަ، ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމަވާފައިވާ ހުކުމަކީ ނުކުތާ.

(ހ) ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/HC-A/171 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާއާއި 2013/HC-A/276 ނަންބަރު ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ސަބަބުތަކާއި ހެކިވެރިންނާ [illegible] [illegible] އުސޫލާ ޚިލާފަށް ކަން ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

(ށ) ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/77 ގެ 18 ވަނަ މާއްދާއާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/31 ޤަޟިއްޔާގެ ފައިސަލާކުރުމުގެ 2 ވަނަ ނުކުތާގައި ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ މުހިންމު ކުރުމުގެ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ސަބަބުތައް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ކަން ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

(ނ) ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/24 ޤަޟިއްޔާއާއި ދިގު އަދާލަތުގެ މަސްދަރުތަކަކަށް ބިނާކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނުގެ 141 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށް ދެވަނަ މަސްދަރުތަކާއެކު އަދި ޒަމާނުގެ ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ކަން ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

(ރ) ފަސްވަނަ ނުކުތާއަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/265, 2009/HC-A/212, 2008/HC-A/202 ޤަޟިއްޔާގައި މަބްދައު އެއްބަސް އަދި ޒަމާނުގެ ބަދަލު ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ކަން ސާބިތުވާކަމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ.

4- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 632/Cr-C/2012 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ލ.ގަން-ތުނޑި، ދިއްގަރިމާގެ/އައްޑޫ ޢަލީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ ނުކުތާތަކާއި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން އަށަގެން ޢަލީގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި މި އިސްތިއުނާފުގައި ދައުލަތުގެ ޖަވާބުދާރީވުން ޝަރުޢީގެ ޖަވާބުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައުލަތުގެ ވަކީލުންނަށް ބުނެ ދިން ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ހިނގުން ގޮތުގެ ރިކޯޑުތައް، މިމައްސަލާގައި ގުޅޭ ގޮތުން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް

މައްޗަށް މި ފާސްކުރި ބައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފުލްބެންޗުން ސާބިތުވި އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރުން ވިސްނައި ބެލިއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަ ކުރެވިފައިވެއެވެ.

(ށ) ފުރަތަމަ ސުވާލު: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 632/Cr-C/2012 ފާސްކުރުމުގައި، ދައުލަތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/77 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ހަވާލާދީ އެމާއްދާގެ (ރ) ދަށުން އަހުމަދު ޢަލީގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާ އެއްޗެއް ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ނިޔަތުގައި އަތުގައި ބެހެއްޓުމުގެ ކުށުގެ ދަޢުވާކުރެވުނުމީހާ، ލ. ގަން، ތޮރިގެ، ދިރުމާ/އަޙްމަދު ޢަލީފުޅާއި ލ. ގަން، ތޮރިގެ، ޖަޒީރާ/ޢަބްދުﷲ ސަލީމްއާއި ލ. ގަން، ތޮރިގެ، އަރިހުގޭ/މުޙައްމަދު ވަޙީދު، 15 ނޮވެމްބަރު 2010 ދުވަހުގެ 12:30 ހާއިރު ހަމަ ލ. ގަން، ތޮރިގެ ދިރިއުޅޭގޭގައި ފުލުހުންގެ މަސްތުވާތަކެތި ބެލެހެއްޓުމުގެ މައްސަލައިގެ ބޮޑު ފުލުހުން ހުއްދައާއި ބަލާނެ ގޮތުގެ ވަކިން ލ. ގަން، ތޮރިގެ ދިރިއުޅޭގޭ ސިޓިންގ ރޫމުގައި ހުރި ފަށަލަ ދޫކޮށްފައިވާ ގޮތުގައި ހުރި މަސްތުވާތަކެތި ބަލާއިރު ހަމަ ފުލުހުން ހުއްދައާއި ބަލާނެ ގޮތުގެ ވަކިން ވަކިން ދިވެހިރާއްޖޭ އެހެނިހެން ވަކި ވަކި ފޮށި ތެރޭގައި ހުރި 01 ޕެކެޓް ހޮޅިތެރޭގައި 13.2498 ގްރާމް ޑައިއެސެޓައިލްމޯފީން ހިމެނޭ 1.5369 ގްރާމް ކެނަބިސްއާއި ހަމަ ހުއްދަ ހުރި އެތަކެތީގެ ތެރެއިން ދިވެހިރާއްޖޭ އެތެރެކުރި 01 ސިލްވަރ ކުލައިގެ 0.0691 ގްރާމް ޑައިއެސެޓައިލްމޯފީން ހިމެނޭ 0.0172 ގްރާމް ކެނަބިސް ހުރިގޮތް އެތަކެތީގެ ތެރެއިން ދިވެހިރާއްޖޭ އެތެރެކުރި 04 ފަތިލާ ޕެކެޓްގައި 0.0471 ގްރާމް ޑައިއެސެޓައިލްމޯފީން ހިމެނޭ 0.0172 ގްރާމް ކެނަބިސް ހުރިގޮތް އެތަކެތީގެ ތެރެއިން ދިވެހިރާއްޖޭ އެތެރެކުރި 04 ފަތިލާ ޕެކެޓްގައި 0.0471 ގްރާމް ގަނޑުކޮށްފައިވާ/ހަޝީޝްއާއި 0.0489 ގްރާމް 06 އަސްލިއްޔަތު ހުރިގޮތް އެތަކެތީގެ ތެރެއިން ދިވެހިރާއްޖޭ ތެރޭގައި އަދި ތިރީސް ބަޔަކު އެއްގޮތަށް ބަލާފައިވެއެވެ.

(ނ) ދެވަނަ ސުވާލު: ލ. ގަން، ތޮރިގެ/ އަޙްމަދު ޢަލީގެ މައްޗަށް ކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާ އެއްޗެއް ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ނިޔަތުގައި އަތުގައި ބެހެއްޓުމުގެ ކުށުގެ

ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]/ މުޙައްމަދު [illegible] (މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ [illegible] [illegible] ނ.ސ 2645 އާއި، [illegible]/ އަޙްމަދު [illegible] (މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ކޭސްނަންބަރު ނ.ސ-3359) އާއި، [illegible]/ އިސްމާޢީލް ނިޒާމް (މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ކޭސްނަންބަރު ނ.ސ-2852) އާއި، [illegible] [illegible] އަދި [illegible] (މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ކޭސްނަންބަރު 4060) ގެ އިތުރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] ޢަބްދުالله [illegible] މި [illegible] [illegible] 01 [illegible] [illegible] [illegible]، 01 [illegible] [illegible]، 04 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible]، [illegible]

ފުރަތަމަ [illegible] 04 [illegible]

[illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/HC-A/171 ޤަޟިއްޔާއި ނަންބަރު 2013/HC-A/276 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible].

(ނ) [illegible]: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 632/Cr-C/2012 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] 11 ވަނަ އަދި 12 ވަނަ ނަންބަރުގައި [illegible] 15 ނޮވެމްބަރު 2009 ވަނަ [illegible] 15 ނޮވެމްބަރު 2010 [illegible].

(ރ) [illegible] [illegible]: މި މައްސަލައާއި ގުޅިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
01 [illegible] [illegible] [illegible] 13-2498 [illegible] [illegible] އާއި 1-5369 [illegible] [illegible]،
04 [illegible] [illegible] [illegible] 0-0471 [illegible] [illegible] [illegible]/ [illegible] 0-0489 [illegible] 06-
[illegible] 0-0183 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 01 [illegible]
0-0691 [illegible] [illegible] އާއި 0-0172 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ނަންބަރު FSD(D)-DR/2011/129 (01 [illegible] 2011) ދުވަހުގެ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/77 ([illegible] ޤާނޫނު)ގެ 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] (ހ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،

މި މައްސަލައިގައި [illegible] 01 [illegible] [illegible] [illegible]، 04 [illegible] [illegible] 01 [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible] [illegible] އާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible]

ފެމިލީ ސަރވިސްގެ ނަންބަރު FSD(D)-DR/2011/129 (01 ފެބްރުއަރީ 2011) ދުވަހުގެ ރިޕޯޓާއި ތަޙްޤީޤު ރިޕޯޓާ ދެފަރާތުން ފާހަގަކޮށްދީފައިވާ ބަލައިގަތުމަށް ކަމެވެ.

(ނ) ފަސްވަނަ ސުވާލު: އަވަހާރަވި ހައްޔަރުގެ ދަރިކޮޅު ހުއްޓި ޒުވާން މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ޙާލަތު އިސްލާމްދީނުގެ އުސޫލުތަކާއި، ޝަރީޢަތް އަދި ޤާނޫނު ހަމަތަކާ ގުޅޭ އަޅުގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ޙާލަތު އުސޫލުތަކާ ޚިލާފު ނުވާނެ ކަމަށް އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ޙާލަތު އުސޫލުތަކުގައި އިސްލާމީ އަވަހާރަވި ހައްޔަރުގެ ދަރިކޮޅު ހުއްޓި ޒުވާން މީހުންގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/07 މައްސަލައާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2009/HC-A/212 މައްސަލައިން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބައްދަލުވުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި ފުރަގަސް ކުރެއްވުމާއި ކަންތަކުގެ ތަފްޞީލު ބަޔާންވެ، އަވަހާރަވި ހައްޔަރުގެ ދަރިން މަސްއޫލިއްޔަތު ވާރިސުންނާއި، އިސްލާމީ އަދި އަވަހާރަވި އެއްބަޔަކާއި ދިމާވި ކަމުގައި އެކަން ދިމާވި ނަމަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތަރިކައިން ބަޔަކު ބަހާލުމަށް، ނަމަވެސް އެކަން ދިމާވި މަސްއޫލިއްޔަތު ހަމަ އެއްގޮތަށް ބަހާލުން،

އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ އުސޫލުތަކާ ގުޅޭ އުސޫލުތަކުން ދަރިކޮޅުގެ ވާރުތަވެރިޔާ ދަރިކޮޅުގެ ވާރުތަވެރިޔާ ދޫކުރެވޭ، ހާލަތާއި ވެރި އަދި ވާރުތަވެރިންގެ ކަންތަކުގެ ތަފްޞީލު ބަޔާނެވެ، ނަމަވެސް އެކަނި ހަމައެކަނި ބަލާނީ ދުވަސްވީ ކަމުގެ މަތިން ބަލާ އަވަހާރަވި ހައްޔަރުގެ ދަރިން ހުއްޓި ޒުވާން ހަމަ އެއްބައެއްގެ ހައްޔަރުގެ ދަރިން އިސްލާމީ ޒުވާން ޒުވާން އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ އުސޫލުތަކުގައި ޝަރީޢަތަށް ބެލިގެން ކަމުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/109 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު މައްސަލައިގައި ބައްލަވާފައިވާ އުސޫލެވެ،

އެޕީލަންޓުގައި، މަސްތުވާތަކެތި ހިޔާޒާތުގެ ޤަޟިއްޔާގައި ހުރިހާ ތަފާސް ބަލަނީ ބެލެންވާނީ ދެގޮތަކަށް ކަމެވެ، މިގޮތުން ހަޤީޤީ ހިޔާޒާތު (actual possession) އާއި ޙުކުމީ ހިޔާޒާތު (constructive possession) ގެ ގޮތުގައި ކަށަވަރުކޮށް ބެލެންސެކޮށްވާ ކަމެވެ،

ހަޤީޤީ ހިޔާޒާތު (actual possession) ގެ މާނައަކީ މީހާގެ ސީދާ އަތުގައި ނުވަތަ ހަށިގަނޑުގައި އެއްޗެއްގައި ނުވަތަ އަތުގައި އޮތް އެއްޗެއްގެ ތެރޭގައި ނުވަތަ އެހެން މީހެއްގެ ކޮންޓްރޯލްގައި، ސީދާ މީހާގެ ބޮލުގައި ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށުގައި ހުރުމުގައި މަސްތުވާތަކެތި ހުރުންކަމެވެ، މިމައްސަލާގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތުގެ މައްސަލަ ބެލުމުން، އަތުގައި ނުވަތަ ދަށުގައި ހުރި ކޮންޓްރޯލް ނުކުރެވޭނެކަމެވެ،

ޙުކުމީ ހިޔާޒާތު (constructive possession)ގެ މާނައަކީ މަސްއޫލިއްޔަތުވާ މަސްތުވާތަކެއްޗަށް މީހާގެ ހަޤީޤީ ހިޔާޒާތު (actual possession) ގައި ނެތްނަމަވެސް، އެތަކެތި މީހާ ހުރިތަނުގައި ހުރިކަމުން ނުވަތަ މީހާގެ އެއްޗެއް ތެރޭގައި އެތަކެތި ހުރިކަން އެނގިގެންވާތީ، އެއްޗެއްގެ ކޮންޓްރޯލް އެމީހާގެ ކޮންޓްރޯލްގައި ހުރިކަން ބެލެވިދާނެކަމެވެ، މިޤަޟިއްޔާގައި މަސްތުވާތަކެތި އަތުގައި ހުރިކަން ބެލެވުނުކަމެވެ، އެއްޗެއްގައި މަސްތުވާތަކެތި ހުރިކަން އެނގިގެން ފެނުނު ތަނުގައި އެއްޗެއް ހުރިކަން އެނގިގެން ބުނެވޭނެ، އޭގެ ޙުކުމީ ހިޔާޒާތު މަސްތުވާ އެއްޗެއްކަން އެނގިގެންވާ ވަރަށް ބުނެވެނީކަމެވެ، ދެފަރާތުގެ އިހުތިމާލުވެސް ކަނޑައެޅޭނީ ހިނގައިދިޔަ ގޮތަށް ބެލުމުން ނިންމާނެކަމެވެ، އެއްޗެއްގެ ކޮންޓްރޯލް އޮތުމާއި ކަމަށްވެސް ބޭނުނު، އެއްޗެއްގެ ސީދާ ބޭނުންކުރެވޭ ފަދަ ނުވަތަ ސީދާ ހަޤީޤީ ހިޔާޒާތުގެ ދަށުން އެއްޗެއް ބަހައްޓާ ނުކުރެވޭ، ނުވަތަ އެއްޗެއްގެ އެއް ތަނުގެ ކޮންޓްރޯލް ސީދާ ކޮންޓްރޯލުގައި ވީނަމަވެސް ޙުކުމީ ހިޔާޒާތު ކަމެވެ،

މީގެ އިތުރުން، މަސްތުވާތަކެތި ފެނުނު ތަނަކީ އެކަކަށްވުރެ ގިނަ މީހުން އެކުގައި ނަމަ، ނުވަތަ މަސްތުވާތަކެތި ފެނުނު ތަނުގައި އެކަކަށްވުރެ ގިނަ ބަޔަކު ނަމަ، އެފެނުނު ތަނަކީ އެއްބަޔަކު ހުރި ތަނެއް ނަމަ، އެއްޗެއް އެކަމާ ގުޅުން ހުރި ކަމަށް ބެލެވިދާނެއެވެ، އަދި މިފަދަ ހާލަތްތަކުގައި އެކަކު ހިޔާޒާތުގައި ހުރިކަމަށް ބެލެވޭ ކޮންޓްރޯލް ސާބިތު ކުރުމަށް ބަލަނީ، އަދި އޭގެ ކޮންޓްރޯލް އެކަކަށް ފެނުނު ކަމެވެ، އެޕީލަންޓު

އެއްޗެއްގެ ތެރެއިން ފަރާތުން، ނުވަތަ ތަހުޤީޤުކުރުމުގައި ސުވާލުކުރާ ފަދަ ގޮތަކުން އަދާކުރަމުން ހުށަހެޅުން ފަދަ އިތުރު ޤާނޫނީ ހުންނަން ޖާނާމާލުގެ އިސްލާމް ދީނާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބުނެދީފައިވާ ޙައްޤުތަކަށް އަރާފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

މި މައްސަލައިގެ ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތަށް ބަލާއިރު، 15 ނޮވެމްބަރ 2010 ވަނަ ދުވަހުގެ 12:30 ހާއިރުކަންހާއިރު، ލ.ގަން ތޮއްޑީ އިންޓެލިޖެންސް ޑިޕާޓްމަންޓުގައި މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމުގެ މައުލޫމާތު ލިބިގެން ފުލުހުން އެސްކޯޓަށްދިޔަ ދިޔައިރު، އިތުރު ތަފްތީޝްކުރުމުގައި މަސްތުވާ ތަކެތިކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެއް ބޭނުންކުރަން ފެނިފައި، އަހުރިން ހުރި ފެނިފައި، އެއީ އަސްކަރީގެ ބަލައިލުމުގައި މަސްތުވާތަކެތިކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ އެއްޗެހި ހުރި 01 ފިލްމު ކަރުދާސް، 04 ބަނަޑާ ފުޅި، 01 ސްޓްރޯ ކޮޅު ހިމެނޭ ތަކެތި، އަދި ފުލުހުން ސިޓީން އިތުރު ދި ފުލުހުން އަތުލައި އަތުލިއްބުމުން ފެށި އެތަނުގައި ބެލެހެއްޓި މަސްތުވާތަކެތި ކަމަށް ޝައްކުކުރެވޭ ތަކެތި ހުޅު ހިފެހެއްޓިއިރު، މި މައްސަލައިގެ މަސްތުވާތަކެތި ހިފެހެއްޓި އަދި ކުރިމަތި ބީ ތަކެތި ހުޅުވާލެވުމުން އެވަގުތު ބަލާ އިންކާރު ނުކުރާ ބަޔާން ބަޔާން ދޭން ހުރުމުން އެއްކަލަ ހުރުމަކީ ނިސްބަތްވާ އަދި އެތަނުގައި ބީ ބޭނުންވާ ތަކެތި ބަލައިލުމުން ބޮޑުތަން، ހަމަ ނަޑަ ބީނ ހިމެނޭ ތަކެތި ތަޙުލީލު އެޅީ ކަމަށް، އެގޮ އިތުރުން އެތަނުން ބަރަކަތު ދުވަ ފިޔަން މަސްއޫލިއްޔަތު ކަށަވަރު ހުރިކަން ނިސްބަތްވާ ފެންނަން ހުރިކަން ހުރިގޮތުގެ ކުރިމަތިން އެނގެއެވެ.

އަދިވެސް ބަލާއިރު އެތަނުގައި ހުރިތަން ދި ފުރުސަތުން ހޯދިފައިވާ، އަދިވެސް ބަލާއިރު އަޑުއަހުން ފެނުނު ދުވަ ފިޔަން މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުން އެކަން ބަޔާންވާ ހީވާ ވާތީއާއި ތަޙުލީލުކުރެވުނު ގޮތަކަށް ކުރިއަށްގެންދާ އެކު ހިފެހެއްޓުމުގެ ވަގުތު ދިޔަ ފުލުހުންގެ ކުރިބަހުން ވީ ހިމެނޭ އަދި ބަލައިލުމުން އިތުރު ބަލާ ފެނުނު ދީފައި ސިޓީ މަސްތުވާތަކެތި ބެލުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ވަގުތު ހިފެހެއްޓި ބަޔާންގެ ތަޙުލީލު ކޮށް ފުލުހުން ކޯޓަށް ފޮނުވާފައިވާ ތަކެތި ބަލާއިރު، އެތަކެތި ބީ ބަލާ އަދި އެތަނުގައި ބީ ތަކެއްޗަށް އެތަނުން ދިޔަ ފުލުހުންގެ ކަރުދާސް ފުރިހަމަ ބަލާ މަސައްކަތް ބިނާކުރި ދިވެހިރާއްޖޭގެ

މައްސަލައި، އުފުލުނުގެ ތުހުމަތު ބެލުމުން ބަޔާންކުރުން، އަޙްމަދު ޢަލީ އިއްޔެ ފެނިފައިވާކަމަށް 15 ނޮވެމްބަރު 2010 ވަނަ ދުވަހުގެ 12:30 ހާއިރު ހުރިކަން، ނ.ވެލިދޫ ދިރާގު އިމާރާތުގެ ފަރާތުން ފޮތިގަނޑެއްގައި ރޯބީ ބަލަހައްޓާ ފުރިހަމަ މަސްތުވާތަކެތީގެ އަޙްމަދު ޙަމީދުގެ ހިއްސާތަކުގައި ހުރި ތަކެތިކަމަށް ބެލިދާނެ ކަމާއި،

ޖިނާއީ މައްސަލައެއް ސާބިތުކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ފެންވަރަކީ ބެލިދާނެ ޝަރީޢަތަކީ، އެއިރަކު ކުރިމަތިވެފައިވާ އަބަދުވެސް ޝަރީޢަތުގެ ބިނާކުރަމުން ސާބިތުކުރުމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބުނެފައިވާ އުސޫލަށް، ޖިނާއީ މައްސަލައެއް ސާބިތުކުރުމުގައި ހެކީގެ ބަރުދަން ބެލުމަށް ޝަރީޢަތަށް ކަނޑައެޅިގެން ބެލިދާނެ (evaluation) ކުރާ ވަޒަންކުރުމަށް ފަހު، އެހެނިހެން ހެކިތަކުގެ ބަރުދަނާއި ބެލިދާނެ ތަފުސީލުތައް ބަލާއިރު މައްސަލަ ބަލަހައްޓާ، ބަޔާން ބޭނުންކުރުން ޢިލްމީގޮތުން (convince) ވާގޮތަށް ދަލީލު ކުރުމަށް ސާބިތުވާނެހައްދަށް ޖިނާއީ މައްސަލައެއްގައި ކުށް ސާބިތުވާންދެން "ކުށެއް ނުކުރާ މީހެއް" (presumption of innocence) ގެ އުސޫލު ގޮތުގައި ބެލުމުގެ ޙައްޤު ދިނުން އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީން ކަފާލާތްކޮށްދީފައިވާ ޙައްޤެއް ކަމަށް، ޖިނާއީ މައްސަލައެއް ސާބިތުކުރުމަށް ހުރިހާ ޝައްކެއް ނެތް ކުރިން ބިނާވެފައިވާ ހެކިތަކެއް ކޮންމެ ހާލެއްގައި ބޭނުންވާ ސާބިތުކުރުމުގެ ފެންވަރު ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/01 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުމުން ކޯޓުގެ ރައުޔުގެ ފުރަތަމަ ކުރުމުގެ ނުކުތާތަކުގެ 3 އާއި 4 ވަނަ ބައިތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި،

އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުމުގައި ވެސް މައްސަލައިގައި، އަޙްމަދު ޙަމީދުގެ މައްސަލަ ކުރީ ސާބިތުކުރުމަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ހެކިތަކުގެ ތެރެއިން ކުށުގެ ވަގުތު ހިފެހެއްޓި މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަރުތީބު ރިޕޯޓުއި، މި މައްސަލައިގައި ހިމަނާ ފާރާތްތަކުން ލެބޯޓަރީން ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ސައިންސްއަށް ބިނާވާ ތަރުތީބު ބެލުންތަކާއި، އިސްތިޢުނާފު ބެލެންދުރުވުން ސާބިތުކޮށް ކަންކަން އެއްވަރަށް ހުށަހެޅުމަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/77 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ގުޅިގެން އެމާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޙަމީދުގެ މައްސަލައިގައި ދެކޮޅުހެދުމުގެ މަސްތުވާ އެއްވަރު ބިނާކޮށްދެމުންދަނީކަމަށް އެއްވެސް

ކުށުގެ ދަޢުވާ އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ޝައްކެއްނެތި ޞަރީޙަކަށް ސާބިތުވާކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އިއްތިފާޤުން ފެނިވަޑައިގަތެވެ.

އެހެންކަމުން، މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 632/Cr-C/2012 ޤަޟިއްޔާގައި ލ.ގަން.ތުނޑި، ދިލްގަލި/ އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާއެއްޗެއް ވިޔަފާރިކުރުމަށްޓަކައި އަތުގައި ބެހެއްޓުމުގެ ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައި، [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ޙުކުމް

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 632/Cr-C/2012 ޤަޟިއްޔާގައި ލ.ގަން.ތުނޑި، ދިލްގަލި/ އަޙްމަދު ޝަރީފުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވައި، [illegible] [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދެމެހެއްޓުމަށް ޙުކުމް ކުރީމެވެ.